

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2023

Tenim com a missió aconseguir canviar actituds i hàbits per tal de protegir el medi ambient, el territori i fomentar la justícia ambiental.

Ara i sempre reivindiquem, informem, defensem,
treballem, aportem i fomentem.
Ara i sempre lluitem.

www.naturalistesgirona.org / info@naturalistesgirona.org

Passeig de la Devesa, 41 17001 Girona

615694999

ÍNDEX

2

Associació de Naturalistes de Girona
El resum de números del 2023 de l'ANG

3

Programa d'activitats 2023

3

Comissió educació ambiental

7

Comissió de Biodiversitat

10

Comissió de Consum responsable

13

Comissió de Canvi climàtic

14

Comissió de Defensa del territori

18

Comissió de Festes

19

Comissió de Comunicació

ASSOCIACIÓ DE NATURALISTES DE GIRONA

L'Associació de Naturalistes de Girona (ANG) és una entitat ecologista que, des del 1981, actua principalment a les comarques gironines, i alhora, treballa amb altres entitats del territori català. L'origen de l'entitat sorgeix de la voluntat d'estudiar i donar a conèixer els valors naturals i ambientals de les comarques gironines. Poc a poc l'entitat va anar creixent i ampliant horitzons, de manera que va transformar el seu caràcter naturalista en ecologista.

Al llarg dels anys de treball, l'ANG ha viscut infinitat d'experiències, veient passar centenars de socis per la seva organització, impulsant i dinamitzant desenes d'activitats i campanyes de sensibilització i participant activament en lluites històriques de l'ecologisme gironí.

El resum en números del 2023 de l'Associació de Naturalistes de Girona:

- 434 socis i sòcies (31 de desembre 2023).
- Junta Directiva, formada per sòcies i socis. Com a president l'Adrià Aniol Compte i Ferrer, com a secretari en Pau Estanyol i Mola, com a tesorera la Irene Angelats i Martin, com a vocals la Judith Iglesias i Ferrer i la Carolina Coll i Marquès, Anna Corts, Anna Pujadas i Marta Peris.
- 15 voluntaris fixos i uns 80 voluntaris puntuals.
- Comissions: Biodiversitat, consum responsable, canvi climàtic, defensa del territori, educació ambiental, comunicació i festes
- Gestor i coordinador de l'ANG i secretària tècnica: Marc Blasco Bas.
- Tècnic de defensa del territori: Raúl Domínguez Tur
- Tècnic en educació ambiental: Quim Oliver Mayolas
- Tècnic en biodiversitat i conservació del medi ambient: Pau Ortega Colet
- Equip de monitors: Anna Farners Pujades Carvajal i Roger Maimí

La seu social de l'Associació de Naturalistes de Girona està situat a la Caseta del Jardiner dels Jardins Botànics de la Devesa (Passeig de la Devesa, 41), espai cedit per l'Ajuntament de Girona. La seu fiscal la mantenim en el local que disposem a la Vall de Sant Daniel al carrer de les Monges, 20.

PROGRAMA D'ACTIVITATS 2023

Al llarg del 2023 s'han realitzat activitats destinades a reduir els impactes ambientals dels nostres hàbits, promoure la defensa del territori i generar un discurs ecologista propi. Les activitats realitzades han estat gestionades pels voluntaris de l'entitat i han servit per donar a conèixer els objectius i activitat de l'entitat. Aquestes activitats s'han estructurat seguint les diferents comissions de treball vigents a l'entitat:

Comissió d'educació ambiental

Casal El Blauet

Beneficiaris: Primavera: 25, Estiu: 89 Hivern: 28.

Màxim participants per setmana: Primavera: 25, Estiu: 90 ,Hivern: 25

Edat: 3 a 12 anys, Lloc: Antigues Escoles de Sant Daniel.

Persones contractades: Primavera: 2 Estiu: 9 Hivern: 2, Persones voluntàries: 1 (reforç hivern).

L'ANG fa més de 20 anys que desenvolupa un casal d'estiu de caire naturalista, a Sant Daniel, amb la finalitat de sensibilitzar i conscienciar infants i joves sobre la necessitat de protegir la natura i fomentar la sostenibilitat. Per assolir aquest objectiu, es realitzen activitats de coneixement del medi natural en un entorn de la Vall de Sant Daniel.

Camps de treball

Del 2 al 16 de juliol s'ha realitzat a Sant Daniel el camp de treball: *Gavarres, Natura i Cultura III*, en col·laboració amb el Consorci de les Gavarres. El camp de treball ha estat subvencionat per l'Àrea de Joventut del Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya.

Durant dues setmanes, 24 joves de 14 a 17 anys, van participar en tota mena d'activitats de lleure, combinades amb activitats de servei a la comunitat.

Durant el camp de treball es van realitzar tasques per afavorir la biodiversitat a la Vall de Sant Daniel i restaurar construccions de pedra seca a Sant Miquel.

Campaments La Geneta

De l'1 al 5 d'agost s'ha dut a terme la 1a edició dels Campaments Naturalistes la Geneta a Brunyola. Un total de 10 infants i 2 monitors/es, van estar acampats en un entorn natural duent a terme diverses activitats de descoberta de la natura, posant en pràctica hàbits saludables i sostenibles.

Tallers a centres educatius

Març: Taller sobre sostenibilitat al CFA nou de Girona.

Març: Els microplàstics a ulls de la ciència a l'INS Castell d'Estela.

Abril: Servei Comunitari amb l'Institut Ermessenda.

Octubre: La música de l'ornitologia a l'Escola l'Olivar Vell.

Durant l'any també hem realitzat varies xerrades de presentació de l'entitat a diversos centres educatius.

Des de setembre del 2023, tenim una oferta educativa que inclou tallers i sortides d'Educació Ambiental subvencionats per la Diputació de Girona. A la nostra web es poden consultar tots aquests tallers.

Aprenentatge i Servei

Aquest any hem obtingut una subvenció del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural per desenvolupar un projecte d'Aprenentatge i Servei amb centres educatius, durant els cursos 23-24 i 24-25.

El projecte, de sensibilització i conservació sobre l'oreneta cuablanca a la ciutat de Girona porta el nom de "L'Oreneta Inquieta" i es realitzarà en col·laboració amb els següents centres de Girona: Escola Verd, Escola Joan Bruguera i Escola Bosc de la Pabordia.

El projecte educatiu gira entorn a un personatge còmic, l'Oreneta Inquieta, que ha estat dissenyada i il·lustrada per Clara Teixidor.

Xerrades, cursos i jornades

Febrer: Taller de caixes niu a la Fundació OSCOBE.

Març: Curs de Sensibilització en Matèria de Sostenibilitat de l'SMO Girona i taller de caixes niu amb el Cau de Can Tona.

Abril: Caminada guiada per la Devesa, organitzat pels Amics de la Devesa.

Maig: Tallers de sensibilització al festival Ludivers i participació al FestiNat a Riudarenes.

Juny: Tallers de sensibilització a l'Aplec dels 4 rius i participació a la Festa Pagesa de l'Escola Balandrau.

Juliol: Taller de descoberta del riu a l'Esplai Medinyà.

Agost: Sortides de descoberta i taller al festival per famílies Jugattopia.

Llegim Ecologisme

La campanya “Llegim ecologisme - cada mes un llibre més” iniciada el 2022, s’ha seguit desenvolupant durant aquest any, amb publicacions mensuals a les xarxes socials de l’entitat i diverses xerrades.

La campanya consisteix en divulgar i recomanar lectures ecologistes i naturalistes, a més d’organitzar conferències amb els autors d’alguns dels llibres. Aquest any, el 4 de maig vam presentar “*L’altre món rural*” de Rosa Cererols i Joan Nogué i el 13 de novembre “*Sense Energia*” d’Antonio Turiel.

Comissió Biodiversitat

Actuacions de millora a l'entorn de les basses de la Vall de Sant Daniel

Aquest 2023 s'han realitzat les següents tasques de millora i manteniment a les basses que tenim en custòdia.

- Bassa de Can Garcia: Retirada del cartell malmès.
- Bassa del Mas de la Torre: Retirada del cartell malmès, extracció de sediment per part dels participants del Camp de Treball i construcció de refugis per a microfauna.

Itineraris naturalistes

El projecte presentat a la subvenció d'EiSA va permetre contractar al Pau Ortega com a tècnic de biodiversitat per a poder dur-lo a terme.

Es va crear la web del projecte (www.itinerarisnaturalistes.org) i es van registrar les rutes a wikiloc.

També es van dur a terme 3 sortides guiades i 4 formacions sobre rèptils, botànica, micromamífers i quiròpters; i una taula rodona sobre la sbrefreqüentació dels espais naturals.

Projectes de ciència ciutadana

Durant el 2023 s'ha participat activament en projectes de ciència ciutadana en els que ja participàvem anys anteriors. Aquests projectes són:

- Projecte Rius (27 de maig i 30 de setembre)
- QuiroRius (9 de juny i 24 d'agost)
- Ocells dels jardins (28 de gener)

També hem participat, amb l'ajuda de la subvenció *Gavarres voluntàries 2023*, amb el projecte SEMICE, creant una estació de seguiment de micromamífers a la finca del Mas de La Torre.

Seguiment de papallones

Des del PNCC (Parc Natural de Cap de Creus), se'ns va encarregar dur a terme l'itinerari del CBMS de la Vall de Montjoi. Van realitzar els 30 censos dos dels tècnics de l'entitat amb l'ajuda d'un tercer participant. Es va lliurar als gestors del parc un informe final.

Aquesta experiència ens ha obert la porta a fer més censos de cara al 2024 al PNIN de l'Albera.

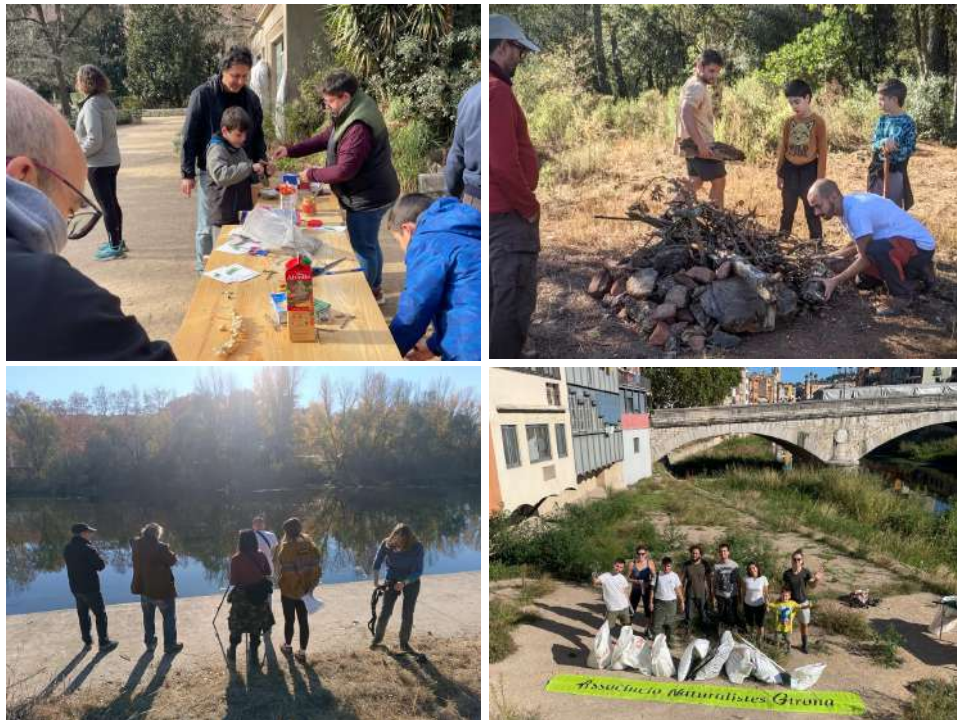

Activitats de voluntariat del GiroNat

GiroNat és un projecte compartit de ciutat, perdurable i demostratiu, que impulsa la biodiversitat i la infraestructura ecològica com a eixos vertebradors. Implica diverses administracions i entitats ambientals.

Des dels Natus, duem a terme diverses activitats de voluntariat ambiental dins del marc d'aquest projecte. Aquest 2023 hem dut a terme les següents:

- 30 de setembre: Mostreig del projecte rius i recollida de residus a l'Onyar
- 21 d'octubre: Retirada de flora invasora i recollida de residus a les Deveses d'en Bru
- 19 de novembre: Afavorim les poblacions de micromamífers de Sant Daniel
- 25 de novembre: Taller de menjadores d'ocells
- 15 de desembre: Formació sobre la ciència ciutadana
- 16 de desembre: Cens dels ocells dels jardins, taller de menjadores d'ocells i cens d'ocells aquàtics hivernants al Ter.

Xerrades, cursos i jornades

Durant aquest 2023 s'han dut a terme les següents activitats:

- Curs d'iniciació en la identificació de rèptils escatosos amb col·laboració amb Societat Catalana d'Herpetologia (SCH) el dia 6 de maig.

Comissió de Consum responsable

Recollida de material d'escriptura

Passa a l'acció, recicla i defensa la natura" és la campanya que ha promogut l'ANG, per a la recollida de materials d'escriptura que ja no es pot utilitzar. Amb aquesta campanya, iniciada el 2018, es pretén donar una segona vida al material d'escriptura, per fer-ho s'han instal·lat contenidors en centres cívics i escoles, entre d'altres. Actualment tenim 51 punts de recollida operatiu.

Per últim, aquest any 2023 hem efectuat dos enviaments de poc més de 121 kg a TerraCycle, on l'ANG gestiona la recollida d'aquest material i la fa arribar a la planta de reciclatge. Cal destacar l'augment de material enviat, ja que la campanya és seguida per a més escoles, instituts i altre centres.

Recollida de mòbils

A finals del 2023 la comissió decideix que s'ha d'iniciar la campanya de reciclatge de mòbils, que ja havia estat portant a terme l'associació de Bitxac de la UdG, amb la seva absència, nosaltres entomem el repte per aquest 2024. Aquesta campanya consisteix en la recollida de mòbils que ja no serveixen i portar-los a la Fundació Mona, pel seu reciclatge i els beneficis que obtinguin seran per a millorar el benestar de la fauna de primats que tenen.

Xerrades

Aquest 2023 s'han realitzat les següents xerrades:

- 30 de maig. Protecció solar: el seu impacte en la salut de les persones i al Medi ambient.
- 21 de setembre. Espigoladors: un projecte amb una visió sistèmica de l'alimentació.

Recollida de residus i sensibilització

Aquest 2023 l'ANG gràcies a l'ajuda a través dels projectes Libera, hem pogut gestionar les recollides de residus i poder oferir xerrades i tallers per sensibilitzar a la ciutadania per a una bona gestió dels residus que es generen, treballant amb la problemàtica actual dels microplàstics on hem pogut desenvolupar un taller educatiu per impartir a les escoles i instituts. Aquest 2023 s'han realitzat les següents activitats relacionades amb residus i microplàstics:

- 11 de febrer. Recollida de residus a les hortes de Santa Eugènia
- 24 de febrer. Taller de microplàstics a l'Escola Empúries de l'Escala.
- 25 de febrer. Recollida de residus i microplàstics a L'Escala.
- 15 d'abril. Recollida de residus i microplàstics a Blanes.
- 27 d'abril. Taller de microplàstics a l'Escola Portitxol de l'Estartit
- 13 de maig. Recollida de residus i microplàstics a l'Estartit.
- 6 de juliol. Tertúlies naturalistes: Els microplàstics i la Salut humana.

Comissió de Canvi climàtic

Tertúlies sobre Canvi Climàtic

Dues trobades informals amb alguns experts seguint el model de les tertúlies naturalistes. Les trobades es van dur a terme en col·laboració amb Som de Salt. Entre les dues trobades hi van participar 21 persones.

- 1 de març: No plou, i quan plou plou poc, celebrada a Ateneu Popular de Salt.
- 14 d'abril: Activisme... i ara què?, celebrada a Bar el Campus UdG - Sant Domènec.

Reactivació del Pla de Transició Ecosocial

A finals del 2023, Naturalistes de Girona i XR Girona comencen a treballar una proposta per reactivar el Pla de Transició Ecosocial, aturat des de la Covid-19.

Comissió de Defensa del territori

La defensa del territori és una de les activitats fonamentals de l'ANG. Consisteix a fer el seguiment de possibles agressions al medi ambient gironí: plans territorials i urbanístics, infraestructures viàries, projectes energètics, etc. Aquesta comissió dona cobertura i seguiment a les consultes sobre l'impacte ambiental i social de determinats projectes i actuacions, que tant l'administració pública com els associats de l'entitat fan arribar a l'ANG. Tanmateix, es presenten al·legacions a projectes, plans i programes que, sota el criteri de l'ANG, tenen un fort impacte sobre el patrimoni natural i el territori.

Comentaris i al·legacions a plans i programes

Durant el 2023 s'han elaborat comentaris i al·legacions als següents plans i projectes:

1. Denúncia davant l'OGAU a la renovació de la llicència ambiental de l'empresa Exide Techonogies Recycling a Sant Julià de Llor i Bonmatí.
2. Denúncia ciutadana contra la reobertura de la pedrera de Mas Blanc, a Ullà.
3. Denúncia davant del Defensor del Pueblo pel *Real Decreto-Ley 20/2022 de medidas de respuesta a las consecuencias económicas y sociales de la Guerra de Ucrania y de apoyo a la reconstrucción de la isla de La Palma y a otras situaciones de vulnerabilidad* davant la vulneració de la legislació ambiental i de dret de participació ciutadana.
4. Al·legacions contra el *Pla d'Actuació Específica d'interès públic en sòl no urbanitzable per a la implantació d'una àrea esportiva* del Girona FC a Vilablareix.
5. Al·legacions al projecte d'obres per obrir una discoteca al costat del Pont de la Barca, Girona.
6. Comentaris a la modificació del PGOU de Corça, per ubicar un pàrquing al principi del poble.
7. Al·legacions a la renovació de la concessió d'explotació d'instal·lacions en zona de Domini Públic Marítim-Terrestre de l'hotel Cap sa Sal, a Begur.
8. Al·legacions i denúncia a la GAIP per la modificació de les Normes Subsidiàries de Madremanya.
9. Al·legacions a la modificació del POUM de Sant Feliu de Guíxols per adaptar-lo a la normativa del PDU de la Costa Brava.
10. Al·legacions a l'obertura d'una pedrera a Campdevàrol.
11. Al·legacions al Pla de Transició Energètica de Catalunya (PLATER).
12. Al·legacions al reglament de Planificació Hidrològica a Catalunya.

Vigilància ambiental

L'ANG disposa de diferents canals a través dels quals la ciutadania ens pot fer arribar la denúncia de possibles agressions al territori. L'ANG recull la informació, estudia el cas i fa arribar la informació a l'òrgan competent per tal que posi fre o estudií, si s'escau, els fets ocorreguts. L'ANG ha denunciat al llarg del 2023, els casos que es detallen a continuació:

1. Punts negres d'abocament de residus a Girona, conjuntament amb la Brigada Activista del Salabret.
2. Activitat molesta per part d'Hinojosa, a Sarrià de Ter.
3. Extracció excessiva al PGA Catalunya, a Caldes de Malavella.
4. Extractivisme per part d'Aigües de Sant Aniol, a Sant Aniol de Finestres.
5. Restes de fragments de plàstics a replantacions de l'A-2.

Xerrades i actes

L'ANG ha realitzat les següents xerrades i participat en diferents actes:

- Participació a la projecció del documental *The Last Forest*, el 17 de gener.
- Visita organitzada per SomCaldes als terrenys afectats pel projecte especulatiu d'ampliació del PGA Caldes de Malavella, organitzada l'11 de febrer.
- 11ª Palanganada pel Ter, celebrada el dia 22 de març.
- Primera Cimera Social de l'Aigua a Girona, celebrada el 6 de maig.
- Xerrada sobre defensa del territori al FestiNat, organitzada el 27 de maig.
- 1ª Trobada de lluites en defensa del territori dels Països Catalans, celebrada el 12 de juny.
- Celebració pel tancament de la pedrera de Mas Blanc, a Ullà, el 19 d'octubre.

Manifestacions i actuacions de Defensa del territori

L'ANG ha participat en diferents manifestacions i concentracions:

- Manifestació unitària a Barcelona contra els projectes especulatius, feta el 4 de març.
- Penjada d'una pancarta davant l'estadi de Montilivi en contra de la ciutat esportiva del Girona FC, el 18 d'abril.
- Manifestació contra la construcció del Hard Rock Hotel, celebrada el 18 de juny.
- Concentració davant l'Ajuntament de Girona contra el conveni per traspasar més aigua del Ter a la Costa Brava, celebrada el 8 de novembre.
- Vídeo contra la decisió de la Comissió d'Urbanisme d'aprovar la Fase 1 de la ciutat esportiva del Girona FC, realitzat el 20 de novembre.

Paisatges Salvats

Aquest projecte és va iniciar amb el seminari de paisatges salvats que és va fer a la Universitat de Girona l'any 2018, durant el 2023 no s'ha celebrat el seminari perquè per dates es va optar per fer-lo a principis de 2024. De totes maneres, durant el 2023 s'ha treballat juntament amb la UdG per organitzar l'acte.

Processos participatius

L'ANG ha participat o participa dels següents processos participatius:

- Taula de Diàleg Social de les Energies Renovables de Catalunya.
- Taula participativa de la creació del Conservatori del Litoral.
- Taula municipal de Sostenibilitat
- Taula municipal de l'aigua
- Taula municipal de mobilitat.
- Consell consultiu del Consorci de les Gavarres.
- Consell consultiu del Consorci de les Vies Verdes.
- Junta rectora del Parc Natural de les Capçaleres del Ter i el Freser.

Treball en xarxa

El grup de defensa del territori de l'ANG treballa en xarxa amb altres entitats en el marc de diferents plataformes, grups i xarxes que es coordinen entre elles.

1. Grup antinuclear de les comarques gironines. (Sense activitat 2018)
2. Plataforma No a la MAT Selva.
3. Xarxa per a la sobirania energètica i Xarxa d'Entitats per una Transició Energètica Justa (XCTEJ).
4. Plataforma No a la Variant C-63.
5. Aigua és Vida.
6. Federació Ecologistes de Catalunya (EdC)
7. Xarxa per la Conservació de la Natura (XCN).
8. Federació SOS Costa Brava.
9. Plataforma Salvem Vilablareix Rural.
10. Plataforma SOS Pirineus.
11. Rebel·lió o extinció (XR).
12. Girona pel Clima.
13. Plataforma PCRZ.
14. Plataforma en contra de l'ampliació de l'Aeroport de Girona.
15. Responem al H2Med (antiga plataforma Responem al MidCat).

Comissió de Festes

Aquesta comissió té com a finalitat dinamitzar activitats socials per l'entitat i poder aconseguir una altre font d'ingressos. Les activitats gestionades per la comissió durant el 2023 han estat:

- Segona calçotada popular, el 4 de febrer.
- Parada de Sant Jordi, el 23 d'abril.
- Barraca per a les festes de Sant Narcís de Girona, del 27 d'octubre fins el 5 de novembre.
- La cinquena edició de la Quina dels Natus, aquest any celebrada el 29 de desembre.

Comissió de Comunicació

Durant el 2023 en Raúl Domínguez, l'Adrià Compte, na Marta Peris, en Quim Oliver i en Pau Ortega han estat responsables de les tasques comunicació de l'entitat. La comissió també ha comptat amb el suport d'altres persones voluntàries de manera puntual.

Notes de premsa

- Declaració d'EdC envers el xantage ambiental del PSC per aprovar els pressupostos de la Generalitat.
- La Plataforma Resposta al BarMar (abans MidcAT) lamenta l'ocasió perduda en la reconversió del gasoducte i critica la proposta de l'H2Med com a "corredor d'energia verda.
- SOS COSTA BRAVA presenta al·legacions al Pla de Millora Urbana de la UA-34 de Cadaqués.
- La Diputació de Girona segueix promovent el turisme més contaminant.
- Comunicat com a SOS Costa Brava sobre l'aprovació del POEM.
- Defensem l'actuació de l'Ajuntament de Girona envers la polèmica pel sacrifici dels peixos exòtics invasors de l'Onyar.
- Les entitats Llémena Espai Natural i Associació de Naturalistes de Girona qüestionen els plans expansius de l'embotelladora d'aigua de Sant Aniol per ser insostenibles en plena crisi climàtica.
- Ens reunim amb el nou govern de Girona.
- L'ANG i l'Escola d'Art d'Olot col·laborem per defensar el territori gironí.
- L'ANG i la Brigada Activista del Salabret ens reunim amb l'Ajuntament per tractar el problema dels residus al medi natural.
- Les entitats del territori celebrem la postura de la Generalitat envers el projecte especulatiu de la Ryder Cup 2031 Barcelona - Costa Brava.
- Denunciem irregularitats en la tramitació de la ciutat esportiva del FC Girona.

Rodes de premsa

- Roda de premsa per presentar l'estudi "Catalunya pot produir tota la fotovoltaica que necessita en espais degradats", feta com a membres de la XCTEJ.
- Roda de premsa per explicar l'oposició de l'ANG, Unió de Pagesos i veïns de Vilablareix a la Fase 1 de la ciutat esportiva del Girona FC.

Pàgina web i xarxes socials

A través de la pàgina web, al llarg de l'any s'han inclòs les notícies i activitats de l'entitat. Tota la informació de l'entitat es penja també a les diferents xarxes socials, sobretot a través de la pàgina de Facebook i Twitter, tot i que també s'ha fet un ús intens de Instagram i Youtube.

WhatsNAT: L'ANG ha mantingut durant el 2023 el canal de comunicació a través de l'aplicació Whatsapp, a partir de la qual els socis i simpatitzants de l'entitat poden fer arribar avisos sobre agressions ambientals. L'entitat s'encarrega de trametre als òrgans competents aquestes comunicacions i en cas que siguin greus, analitza des dels serveis tècnics de l'entitat les mesures a emprendre. Aquest canal vol ser un servei ciutadà de vigilància ambiental.

A part de mantenir actius dos grups especialitzats com és el grup de Difusió on mantenim informats a totes les persones voluntàries de l'entitat i el grup de Famílies per informar d'activitats familiars i dels casals que oferim.

Comparativa de l'activitat de la comissió 2022 – 2023

	2022	2023	2022/2023
Notes de premsa	13	12	-1

	2022	2023	2022/2023
Facebook (seguidors)	3.060	2.882	-178
Twitter (seguidors)	5.225	5.408	183
Instagram (seguidors)	2.758	3.279	521

Suport i Col·laboració

I amb el suport i la col·laboració de:

Generalitat de Catalunya

**Agència de
Residus de
Catalunya**

Diputació de Girona

Ajuntament de Girona